

HISTÒRIA DE LA MÚSICA I DE LA DANSA

2n BATXILLERAT

INTRODUCCIÓ

L'àrea Història de la Música i de la Dansa suposa un aprofundiment en la formació musical per mitjà de l'estudi de la seua evolució en el temps. Afavorix una millor comprensió de les diferents manifestacions artístiques dins d'un context sociocultural. Tot això permet una visió global sobre el lloc que ocupen ambdós disciplines en la història de l'art. Tant la música com la dansa són expressions artístiques inherents a l'ésser humà. Com a llenguatges i modes de comunicació no verbals estan molt presents en la vida de les persones i, igual que altres llenguatges artístics, servixen com a mitjà d'expressió d'idees, pensaments i emocions.

La matèria d'Història de la Música i de la Dansa es concep com una continuació de la formació musical rebuda per l'alumnat en etapes educatives anteriors, en què s'accedix a la música de manera global i vivencial. Els coneixements adquirits en cursos anteriors junt amb l'estudi d'esta matèria permetran a l'alumnat comprendre millor l'evolució de la música i de la dansa, establir associacions amb altres manifestacions artístiques de les societats en què es van produir, ubicar temporalment les obres i, finalment, construir argumentacions fonamentades en l'anàlisi i la valoració d'estes. També contribuïx al fet que l'alumnat es familiaritze amb la lectura de documents procedents de diverses fonts d'informació, que li permeten un major coneixement de tots els aspectes tècnics i estètics relatius a la música i a la dansa. En suma, proporciona un coneixement musical en profunditat que facilita l'accés a estudis especialitzats com la investigació musicològica, la interpretació i la composició musical; i, en altres àmbits professionals, la gestió d'esdeveniments culturals i la programació de concerts, de ràdio i televisió, etc.

Enfront del caràcter global de l'educació musical en Secundària, en Batxillerat es pretén una aproximació específica en algun aspecte musical des de cada matèria. La Història de la Música i de la Dansa suposa un aprofundiment en els continguts treballats en els blocs Escolta i Contextos musicals i culturals, de l'etapa Secundària, amb un enfocament més cronològic. Això permet un major coneixement de la seua evolució i dels recursos expressius utilitzats en cada període històric, i també de les diverses teories i principis estètics que sustenten les principals creacions, considerades com un tot. S'amplia la perspectiva per a observar la música i la dansa, no tant a través d'un estudi detallat dels autors o del catàleg de les seues obres com de la comprensió i valoració de les seues grans aportacions a la cultura i el seu esdevindre en el temps. Són objecte d'estudi les característiques més rellevants que configuren un estil, una època, i també els autors més representatius les obres dels quals van impulsar l'evolució i el canvi cap a noves concepcions estètiques. Per a no perdre l'enfocament globalitzador que requerix l'educació musical, cal coordinar i complementar el tractament dels continguts de la matèria amb els continguts d'Anàlisi Musical, des d'un enfocament interdisciplinari.

L'assignatura d'Història de la Música i de la Dansa, tenint en compte el major grau de maduresa de l'alumnat, permet avançar en els processos cognitius per a conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament el fet musical. Els continguts específics s'han organitzat en set blocs. El primer està referit a la Percepció, anàlisi i documentació i assenta les bases procedimentals per a l'adquisició de la resta de blocs, per tant, cal entendre'l com un bloc comú que incorpora plantejaments metodològics i didàctics relacionats amb els continguts de la matèria, amb el desenrotllament de les competències en contextos reals i l'aprenentatge dels elements transversals. Els blocs successius passen per les diferents etapes històriques i culturals, tractant les creacions i autors més representatius de cada una d'estes. El segon bloc, La música en l'antiguitat. Evolució de la monodia a la polifonia, disposa el punt d'inici d'este procés en l'antiguitat i s'endinsa amb major atenció en els períodes de l'Edat Mitjana i el Renaixement. El seu títol, igual que la resta, agrupa diversos períodes o estils amb un denominador comú que l'introduïx i definix, referit a l'evolució harmònica de la música, des de la música modal fins a l'atonalisme, passant per tota l'evolució i metamorfosi de la tonalitat, que en gran part, determina canvis en els estils musicals. D'esta manera, es presenten els blocs successius: el tercer bloc, Consolidació de la tonalitat. Barroc i Classicisme, el quart bloc, Expansió de la tonalitat. El Romanticisme, el Nacionalisme, el Postromanticisme, l'Impressionisme i l'Expressionisme, i el quint bloc, Pluralitat de llenguatges: Música acadèmica del s. XX, referit a l'abandó de la tonalitat i l'aparició massiva d'avantguardes. El sext bloc, Altres músiques i cultures, aglutina altres músiques que per les seues característiques

particulars no estan en el marc de la música històrica, però que per la seua importància en mereixen l'atenció; el *jaz*, el flamenc, la música lleugera, música ètnica, etc. S'ha afegit un sèptim bloc, Elements transversals a la matèria, que incorpora elements comuns a totes les àrees per al desenrotllament de les competències transversals, complementant els mateixos continguts de la matèria.

Respecte a les competències clau, la matèria d'Història de la Música i de la Dansa, contribueix de manera especial a l'adquisició de la competència consciència i expressions culturals. Fomenta la capacitat de percebre, comprendre i enriquir-se amb les produccions musicals: una millor comprensió del fet musical afavorix que se'l considere com a font d'enriquiment personal. El contacte amb les principals obres, períodes i estils artístics promou la identitat cultural i es potencien actituds obertes i respectuoses, establint connexions amb altres manifestacions socials i artístiques. Respecte a la competència en comunicació lingüística, desenrotlla destreses, tant per a l'obtenció d'informació a través de la lectura a partir de fonts diverses i la producció de textos en diferents formats, com per a expressar fets, sentiments o opinions a través de l'escriptura, l'escolta i el diàleg. D'altra banda, en la mesura que constitueixen llenguatges amb un codi propi, la música i la dansa contribueixen a l'aprenentatge d'un vocabulari específic. L'adquisició de la competència digital s'afavorix per mitjà de la cerca i selecció d'informació sobre música i dansa, i utilitzant les TIC com a recurs per a l'audició i anàlisi d'obres de diferents estils i èpoques. L'ús d'aplicacions per a l'edició del so i de partitures promou una millor comprensió dels continguts treballats. D'altra banda, es fomenta l'ús de les diferents formes de comunicació quant a la creació i difusió de continguts, atenent els drets d'autor i les llicències d'ús. Quant a les competències socials i cíviques, la comprensió de l'evolució social de la música i la dansa i de les seues formes de composició al llarg del temps contribueix a desenrotllar la pròpia identitat cultural, i l'estima de l'alumnat pel seu entorn artístic. Per la seua banda, la presa de contacte amb una àmplia varietat de d'obres afavorix el coneixement de diferents cultures, i desenrotlla la tolerància i la superació de prejudis. La realització de treballs i projectes d'investigació de forma cooperativa desenrotlla destreses socials fonamentals.

Respecte als elements transversals, la comprensió lectora, i també l'expressió oral i l'expressió escrita, tenen una presència destacada des de la matèria ja que l'ús del llenguatge verbal, en totes les seues modalitats comunicatives, és un element fonamental per a comprendre, analitzar i valorar els processos vinculats a l'evolució històrica d'un llenguatge no semàntics com el musical i el corporal. La comunicació audiovisual està present en l'aula a través dels abundants recursos específics en suport audiovisual: concerts, òperes, musicals, ballets, etc. Quant a les TIC, són fonamentals per a la realització d'investigacions i projectes sobre diferents aspectes de l'àrea. Igualment, elements com l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional es preveuen a partir del treball col·laboratiu necessari per a la realització de tasques grupals, en les quals el respecte i els valors cívics són essencials.

En el segle XXI els sistemes educatius han de donar resposta a les necessitats dels ciutadans i adaptar-se als requeriments de la vida contemporània. Per això, en línia amb les recomanacions del Parlament Europeu, han d'incorporar-se plantejaments metodològics coherents amb el desenrotllament de les competències, les quals han d'integrar-se amb la resta d'elements curriculars per a propiciar una renovació de la pràctica docent. Es proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació que han de suposar un canvi en el paper de l'alumnat com a protagonista del seu aprenentatge. La competència es considera com a coneixement en la pràctica, un coneixement adquirit a través de la participació activa en la realització de tasques. El rol del docent ha d'orientar-se al disseny de situacions d'aprenentatge que afavorisquen l'aplicació dels coneixements apresos. Hui més que mai cal incorporar a les aules els últims avanços que desenrotllen les ciències de l'educació. El treball competencial, lluny del mètode únic, invita a la integració dels diversos mètodes actius d'ensenyança: el treball cooperatiu, l'aprenentatge basat en projectes, l'estudi de casos, etc.

L'avaluació ha de ser un procés continu d'obtenció d'informació per a la presa de decisions sobre la millora del procés d'ensenyança-aprenentatge. Els criteris d'avaluació estan redactats com a resultats d'aprenentatge amb l'objecte de possibilitar-ne l'observació i avaluació en contextos reals. La seua sintaxi permet una millor selecció dels instruments més adequats (proves objectives, entrevistes, qüestionaris, escales d'observació, etc.) per a avaluar els diferents tipus de continguts. Les rúbriques són un instrument molt apropiat per a valorar els treballs d'investigació i les produccions de l'alumnat, atès que aporten objectivitat i precisió a l'avaluació. Igual que els dossiers de docència, faciliten l'autoavaluació i la coavaluació entre iguals i, per tant, la reflexió crítica per a aconseguir l'autonomia de l'alumnat. Per la seua banda, les diferents proves (escrites o orals) són molt útils per a avaluar els continguts conceptuals. L'avaluació competencial requereix varietat i adequació en l'ús d'instruments d'avaluació perquè cap tipus de continguts quede al marge. Assegurant una avaluació d'este tipus, millorarem el procés d'ensenyança-aprenentatge en tot moment.

Continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura Història de la Música i de la Dansa

Curs 2n Batxillerat

Bloc 1: Percepció, anàlisi i documentació. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Escolta i visionament d'obres de música i dansa representatives, per a apreciar-ne i identificar-ne les característiques estètiques i estilístiques.</p> <p>Elaboració d'arguments crítics, utilitzant el lèxic i la terminologia específica, sobre obres i textos relacionats amb la música o la dansa, amb els corrents estètics o amb els autors.</p> <p>Elaboració de valoracions estètiques pròpies sobre autors i obres, interrelacionant la música i la dansa amb el seu context i utilitzant la informació procedent de diverses fonts, incloent-hi les tecnològiques.</p> <p>Reconeixement de la importància de la música i de la dansa com a manifestacions artístiques d'una societat, considerant la influència de factors de tipus cultural, sociològic i estètic en el procés creatiu.</p> <p>Interès per la música i la dansa com a part del patrimoni històric i cultural, reconeixent les aportacions significatives realitzades des d'Espanya i la Comunitat Valenciana en particular.</p> <p>Anàlisi de textos relatius al fet musical i descripció dels arguments plasmats pels seus autors, en relació als corrents estètics i estilístics.</p> <p>Síntesi ordenada d'idees principals dels textos analitzats, distingint la informació principal amb un vocabulari tècnic apropiat.</p> <p>La funció de la música i la dansa com a suport d'un text literari o mitjà d'intensificació dramàtica en relació a altres manifestacions artístiques: plàstiques i escenogràfiques. Elaboració de comentaris i opinions personals.</p> <p>Selecció de peces musicals per a sonoritzar o ambientar situacions artístiques concretes.</p> <p>Identificació de la relació existent entre la literatura i les altres arts, elaborant treballs i comentaris.</p> <p>Reconeixement de la importància de la música i de la dansa com a manifestacions artístiques d'una societat, considerant la influència de factors de tipus cultural, sociològic i estètic en el procés creatiu.</p> <p>Característiques fonamentals que defineixen els períodes històrics.</p>	<p>BL1.1. Argumentar sobre obres musicals i de dansa a partir de l'audició o visionament d'estes, amb suport de partitures, i realitzar investigacions a través d'anàlisis estètiques i comentaris crítics, considerant els aspectes tècnics, expressius i interpretatius, i també el seu desenrotllament sociocultural.</p> <p>BL1.2. Analitzar la utilització de la música i de la dansa com a suport d'un text literari o com a mitjà d'intensificació dramàtica en òperes, ballet, cine, teatre o altres situacions concretes, per mitjà de l'estudi de diverses fonts d'informació.</p> <p>BL1.3. Analitzar les principals característiques de diferents obres de música i dansa després de fer-ne l'escolta o visionament, i ubicar-les en el temps per a comparar-les amb altres obres representatives de cada estil, per a descobrir semblances i diferències entre estes.</p>	<p>CEC CCLI CAA</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CEC CSC</p>

<p>L'obra artística en el seu context històric. Funció social de la música i la dansa i el paper dels seus creadors en les diferents èpoques.</p> <p>Anàlisi de les principals característiques dels estils, els gèneres o les escoles, a través dels seus autors i obres més representatives.</p> <p>La partitura com a element per a l'anàlisi i identificació dels períodes de la història de la música, incloent-hi l'evolució de la notació i la grafia musical.</p> <p>Reconeixement dels instruments i agrupacions característiques de l'època.</p> <p>Comparar obres semblants de cada estil, per a establir semblances i diferències entre estes.</p> <p>Reconeixement auditiu i/o visual dels diferents períodes de la història de la música i de la dansa, i contextualitzant-los en el seu moment històric i estilístic.</p>		
--	--	--

Bloc 2: La música en l'Antiguitat. Evolució de la monodia a la polifonia. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Edat Antiga. Context sociocultural.</p> <p>Els orígens de la música i de la dansa: manifestacions en les civilitzacions antigues i en l'antiga Grècia.</p> <p>Edat Mitjana. Context sociocultural.</p> <p>Evolució del cant hispànic, el cant gregorià i el moviment trobadoresc.</p> <p>El naixement de la polifonia. <i>Ars antiqua</i> i <i>ars nova</i>.</p> <p>Patrimoni musical dels períodes estudiats a Espanya i la Comunitat Valenciana.</p> <p>La dansa en l'entorn plebeu, en el context senyorial i en l'àmbit religiós.</p> <p>El Renaixement. Context sociocultural.</p> <p>La música instrumental renaixentista. Formes instrumentals improvisadores, derivades de formes vocals, en forma de variacions i danses. Organologia i principals representants.</p> <p>La música vocal religiosa i profana. Formes i principals representants.</p> <p>Les escoles renaixentistes. El Segle d'Or de la polifonia espanyola.</p> <p>La transició al Barroc: l'escola veneciana i Monteverdi.</p>	<p>BL2.1. Analitzar les característiques d'obres de música i dansa de l'Edat Antiga, Edat Mitjana i Renaixement, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals.</p>	<p>CEC CSC</p>

Bloc 3: Consolidació de la tonalitat. Barroc i Classicisme. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC

<p>Barroc. Context sociocultural. La música instrumental barroca. Organologia i formes instrumentals. Fuga, suite i <i>concerto grosso</i>. La música vocal barroca. Formes vocals. Cantata, oratori i passió. Principals compositors. Bach, Vivaldi i Haendel. L'òpera i la seua evolució. La sarsuela. Ballet de <i>cour</i>, òpera ballet i comèdia ballet. Lully. Danses cortesanes del Barroc. Classicisme. Context sociocultural. Estils preclàssics. L'escola de Manheim. Música vocal. La reforma de Gluck, òpera bufa i òpera seriosa. Música instrumental. Evolució de la forma sonata. Desenrotllament de la música simfònica. Haydn, Mozart i Beethoven. Música de cambra i el quartet de corda. Organologia i representants. El ballet d'acció. Noverre.</p>	<p>BL3.1. Analitzar les característiques d'obres de música i dansa del Barroc i Classicisme, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals.</p>	<p>CEC CSC</p>
---	--	--------------------

Bloc 4: Expansió de la tonalitat: el Romanticisme, el Nacionalisme, el Postromanticisme, l'Impressionisme i l'Expressionisme. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Romanticisme. Context sociocultural. Influències literàries. El desenrotllament de les formes simfòniques. La música programàtica. El poema simfònic. Música de cambra i <i>lied</i>. El piano. Grans representants del Romanticisme a partir de Beethoven. L'òpera romàntica a Itàlia i Alemanya. El bel cant i el verisme. La sarsuela a Espanya. El ballet romàntic i la dansa sobre la sabatilla de punta. Els nacionalismes musicals: escoles, estils i autors. El ballet imperial rus. Marius Petipa i Tchaikovsky. Postromanticisme musical. Mahler i Strauss. Els canvis en el llenguatge musical. Expansió i abandó progressiu de la tonalitat: impressionisme i expressionisme. Representants. Stravinsky i els ballets russos de Diaghilev. Generació del 98 a Espanya: Falla.</p>	<p>BL4.1. Analitzar les característiques d'obres de música i dansa del Romanticisme, els Nacionalismes, el Postromanticisme, Impressionisme i Expressionisme, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals.</p>	<p>CEC CSC</p>

Bloc 5: Pluralitat de llenguatges: Música Acadèmica del segle XX. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Música Acadèmica del Segle XX (cultura, erudita o docta). Context sociocultural.</p> <p>La música fora del marc de la tonalitat.</p> <p>Segona escola vienesa. Schönberg i influències.</p> <p>Desenrotllament de l'atonalitat des del dodecafonisme al serialisme integral.</p> <p>Diversitat de tendències musicals. Música concreta, electrònica, electroacústica, aleatòria, postserial, etc.</p> <p>La música d'avantguarda espanyola: la Generació del 27 i la Generació del 51.</p> <p>El Neoclassicisme. Reacció a l'atonalitat. Escoles i compositors representatius.</p> <p>Dansa neoclàssica, expressionista alemanya i moderna americana.</p>	<p>BL5.1. Analitzar les característiques d'obres de música i dansa del segle XX, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals.</p>	<p>CEC CSC</p>

Bloc 6: Altres músiques i cultures. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La música i dansa popular moderna: música lleugera. El <i>pop-rock</i></p> <p>El cant i ball flamenc.</p> <p>La importància de la música cinematogràfica, publicitària i d'ambientació.</p> <p>La dansa en el cine.</p> <p>Teatre musical europeu i americà al començament del segle XX.</p> <p>Origen i desenrotllament de la música de <i>jazz</i>.</p> <p>La música exòtica, ètnica, folklòrica, popular.</p> <p>La música i la dansa en els ritus, tradicions i festes.</p> <p>Estils de cant, melodies, escales, textures, ritmes.</p> <p>Organologia.</p> <p>Valors estètics de la tradició no occidental.</p>	<p>BL6.1. Analitzar les característiques de manifestacions de música i dansa de la música popular moderna, del <i>jazz</i>, del flamenc, de la música tradicional del món o altres músiques, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals.</p>	<p>CEC CSC</p>

Bloc 7: Elements transversals a la matèria. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC

<p>Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions.</p> <p>Responsabilitat</p> <p>Pensament alternatiu.</p> <p>Pensament causal i conseqüencial.</p> <p>Sentit crític.</p> <p>Pensament mitjans-fi</p> <p>Pensament alternatiu</p> <p>Estratègies de planificació, organització i gestió de projectes. Selecció de la informació tècnica i recursos materials.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions. Calibratge d'oportunitats i riscos.</p> <p>Estratègies de supervisió i resolució de problemes.</p> <p>Avaluació de processos i resultats.</p> <p>Valoració de l'error com a oportunitat.</p> <p>Habilitats de comunicació.</p> <p>Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea.</p> <p>Autoconeixement d'aptituds i interessos.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions.</p> <p>Assumpció de distints rols en equips de treball. Lideratge.</p> <p>Pensament de perspectiva</p> <p>Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.</p> <p>Estratègies de motivació i automotivació.</p> <p>Tècniques d'escolta activa</p> <p>Diàleg igualitari.</p> <p>Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu.</p> <p>Responsabilitat i sentit ètic.</p> <p>Eines digitals de cerca i visualització.</p> <p>Cerca en blogs, <i>wikis</i>, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades o per mitjà de la sindicació de fonts de continguts (RSS), etc.</p> <p>Estratègies de filtratge en la cerca de la informació.</p> <p>Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.</p> <p>Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la cerca i contrast</p>	<p>coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant-ne adequadament la procedència.</p> <p>BL7.8. Gestionar de forma eficaç tasques o projectes, fer propostes creatives i confiar en les seues possibilitats, mostrar energia i entusiasme durant el seu desenrotllament, prendre decisions raonades assumint riscos i responsabilitzar-se de les pròpies accions i de les seues conseqüències.</p> <p>BL7.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, descrivint accions, recursos materials, terminis i responsabilitats per a aconseguir els objectius proposats, adequar el pla durant el seu desenrotllament considerant diverses alternatives per a transformar les dificultats en possibilitats, avaluar el procés i el producte final i comunicar de forma creativa els resultats obtinguts amb el suport dels recursos adequats.</p> <p>BL7.10. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les seues pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.</p> <p>BL7.11. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos perquè tots els seus membres hi participen i arriben a les metes comunes, influir positivament en els altres generant implicació en la tasca i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies, actuant amb responsabilitat i sentit ètic.</p> <p>BL7.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtratge i de forma contrastada en mitjans digitals com xarxes socials, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia o bases de dades especialitzades, etc., i registrar-la en paper de forma atenta o emmagatzemar-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.</p> <p>BL7.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca</p>	<p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CSC</p> <p>SIEE CAA CSC</p> <p>CD</p> <p>CD</p>
---	--	---

<p>d'informació. Organització de la informació seguint diferents criteris. Ús de les eines més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc. Compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Servicis de la web social com blogs, <i>wikis</i>, fòrums, etc. Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males pràctiques com el ciberassetjament. Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació segons este. Hàbits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup. Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text. Disseny de presentacions multimèdia. Tractament de la imatge. Producció senzilla d'àudio i vídeo. Eines de producció digital en la web. Drets d'autor i llicències de publicació.</p>	<p>col·lectiva filtrant i compartint informació i continguts digitals seleccionant la eines de comunicació TIC, servicis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p> <p>BL7.14. Crear i editar continguts digitals com documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals amb sentit estètic, utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus de llicències.</p>	<p>CSC</p> <p>CD</p>
---	--	----------------------

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: competència comunicació lingüística.

CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: competència digital.

CAA: competència aprendre a aprendre.

CSC: competències socials i cíviques.

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: consciència i expressions culturals.